

Guntra Kuzmina-Jukna: «Muzyka ir muns dzeivisveids»

«Školuotuoja dorbu uztveru kai sirdsdorbu,» soka Guntra Kuzmina-Jukna.

Inga Kaļva-Miņina

Iz sarunu aicynuoju školuotuoju, kura ir cīši saisteita ar muzikys pasauli. GUNTRA KUZMINA-JUKNA, kuru daudzi nūteikti zyna kai grupys "Borowa MC" dzīduotuoju, ir Rēzeknis nūvoda vokaluos grupys "Skonai" muokslinīcis-kuo vadeituoja, vuica ari Latgalis Muzykys i muokslys vydsškola. Par savu pedagogiskū dorbu sajiemuse vairuokus apbolvuojumus – "Nikodema Rancāna bolva 2015", Latgalīšu kulturys goda bolva "Boņuks 2014" nominacejā "Goda cylvāks kulturā", Latgalīšu kulturys goda bolva "Boņuks 2012" nominacejā "Goda školuotuojs".

Guntra ir dzymuse Rēzeknis nūvoda Bieržgola pogostā, absolvejūt J. Vītola Latvejis Muzykys akademēju (īgivuse bakalaura i magistra grādu Vokaluos muzykys katedrā, specialitatē "Operdzīduošona"), jei atsagrīze dzymtajā pogostā i tāt Latgolā eistynoj sovus sapynus. Juos dybynuoto Rēzeknis nūvoda vokaluo grupa "Skonai", kas ir Latvejis vokalūs ansambļu konkursu laureats, junī nūsvietēja desmit godu jubileju.

Pastuosti, kai roduos «Skonai»?

– Kod vuiciejūs Reigā, kotru nedeli braucu iz šejīni, cyti jaunīši varbut rešuok brauce iz sovu dzymtū vītu, jūs vylynoju Reiga, bet mani vylynoju atsagrīzšona. Es te vadeju ansambļus, maņ te beja sovi audzieknī, te raksteju dzīsmis, te maņ vyslobuok pasadeve dorbi. Maņ cīši gribiejuos atsagrīzt. Kod beju moza, maņ beja sapyns par sovu vokalū studeju, sovīm ansambļim, gribieju raksteit sovys dzīsmis. Itys sapyns maņ jau beja izlūluots, i tod, kod vyss suoka eistynuofīs, lykuos – voi teišom tys nūteik ar mani?

Mes dzīdom latgaliski, i tū nūviertej ari žureja dažaidūs konkursūs. Prūtams, suokumā beja nalels byklums dzīduot latgaliski. I beja vaicuojuoms – voi vysī bērni byus ar mīru dzīduot latgaliski? Bet da šam nivīns nu munu audzieknū maņ nav sacejs, ka jam napateik, ari tī, kas ir 4–5 godus jauni «Skonai» daleibnīki, dzīd ar lelu degsmi i uzbur maņ enerģeju. Tai vyss ari suokuos. Kūpā ar mani dorbojās ari muns veirs Edgars, kurs ir kusteibu pedagogs.

Pastuosti nadaudz vairuok par daleibnīkim.

– Ir četrus vacuma grupys. Ir pavysam mozenī – 4–6 godi, kod jau bērns gryb dzīduot, tod jū atvad pi maņ. Ūtruo grupa, kurā ir 8–12 godus jauni daleibnīki, tod maņ ir skaistys tautumeitys, kurom ir 13–18 godi. Bet jaunīšu grupā dzīd daleibnīki nu 17 da 27 godim. Par jim es sacātu, ka tī jau ir pusprofesionāli muziki. Mes asom kai vīna lela saime, pavodom vysus svātks kūpā, ari Zīmyssvātku vokoru, kod Bieržgola bazneicā dzīdom dīvkolpuojumu. Vysur, kur varam, asom kūpā, sasarakstam, dolamīs ar biļdem, prīcojamīs vīns par ūtru. Bārni maņ stuosta sovus ikdīnys stuostus, es pasadolū ar sovīm nūtykumim. Mums ir cīši loba komunikaceja.

Kuri ir spylgtuokī nūtykumi itūs desmit godu laikā, kas palykuši atmiņā?

– Tūs nūtykumu ir bejs cīši daudz. Kotrs mozais nūtykums mums ir lels nūtykums. Īrokstom dzīsmi, mums izīt videoklips, vosorā nūteik nūmetnis – tys vyss ir svareigi. Asom sajiemūši treis Latgalīšu kulturys goda bolvys «Boņuks». Asom uzastuojušs kūpā ar dzīduotuoju Uldi Marhileviču, Normundu Rutuli i cytim muokslinīkim, i itī koncerti dūd svareigu pīredzi. Taipat paguojušajā nedelē Latgolys viestnīceibā GORS beja dzīduotuojai Aijai Rimšai veļteitais koncerts, kurā ari «Skonai» dzīduoja. Saīt, ka tod, kod es beju jūs vacumā, – 9–10 godi – es dzīduoju Aijis dzīsmis, i tāt jī pošī dzīd Aijis dzīsmis. Itys koncerts maņ beja kai atsagrīzšona bierneibā.

Taids lels atskaitis punkts nūteikti beja myusu jubileja GORa leļajā zalā, kur beja vysī myusu rodi i draugi (*desmit godu laikā vokaluo studeja ir puļciejuse vairuok nakai 100 bārnu i jaunīšu – I.K.-M.*). Dzīduojom dzīsmis tikai latgalīšu volūdā, padzīduojom munys tautysdzīsmu apdaris i originaldzīsmis. Tī mums beja leli svātki, i vāluok piec koncerta vysī kūpā atsapyutem, guojom rūtaļuos i dzīduojom da reita gailim.

Kurs beja pyrmais nūzeimeigais koncerts, kurā klauseituoji īpazyna «Skonai»?

– Tys beja Latgalīšu kulturys goda bolvys «Boņuks» pasuokums. 2013. goda janvarī mes atvėrem studeju, i vāluok jau beja pyrmais «Boņuka» pasuokums, kas nūtyka Bieržgalī. Mes tod dzīduojom dzīsmi «Skani, debestīņ». Tys beja lels nūtykums, mes vysīm paruodejom, ka dzīdom latgaliski, i suokom prezentēt sovu nūsaukumu «Skonai», kas ir latgalīšu vacvuords i nūzeimej «skanēt, skaneigi».

Iz pīcu godu jubilejis pasuokumu mums izguoja bārnu dzīsmu albums «Rūtaļa», kurā beja dzīsmis ar Ontona Slišana tekstim. Muns dzīsmu kruojums «Sirdsgunteņa» ari ir izguojis pīcgadē. Tī mums beja taidi prezentacejis svātki. Prūtams, bez Rēzeknis nūvoda pošvāļdeibys atbolsta mes daudz kū navarātu izdareit, i atbolsts beja vajadzeigs, lai tyktu pi jaunim tārpim, pīsadaleitu dažaidūs koncertūs i konkursūs.

Voi «Skonai» daleibnīkim sovā repertuarā ir kaida vysmeiluokuo dzīsmē?

– Mozajim bārnim meiluokuo dzīsmē ir «Runcs» ar Inetys Atpilis-Juganis vuordim. Taida kai himna mums nūteikti ir «Sirdsgunteņa» ar Voldemara Vogula tekstu, kas viestej par tū myusu degsmi turpynuot dzīduot.

Cik tuoli «Skonai» bolsi ir izskaniejuši?

– Asom bejuši Lītuvā, Čehijā, daudz asom koncertiejušs Latgolā i cytvīt Latvejā. Novembris mums jau ir dīzgon aizpīldeits ar pasuokumim, «Skonai» aicynoj ari iz Reigu. Cīši grybātu aizbraukt iz Kurzemi.

Kas tev pateik školuotuojis dorbā?

– Itū dorbu uztveru kai sirdsdorbu. Īspiejams, maņ tei ir dzeivis miseja. Par školuotuoja profesēju sapņuoju, jau moza byudama. Es vuiceju muoseicu, muosu, maņ patyka īvuiceit, kūpeigi dorūt. Muzyku uztveru kai hobeju, sirdsdorbu, ar kuru varu realizēt dažaidys sovys idejis. Maņ pateik, ka varu īdvasmuot bārnu, i tymā pošā laikā ir daudz bārnu, kas īdvasmoj mani. Es varu raksteit sovys dzīsmis, i tod, kod radzu, ka bārni tuos dzīd, vokālī ansambli atskaņoj skatēs, tys maņ ir lels kompliments. I nu Reigys prosa, voi maņ jau ir kaidys jaunys nūts. Tys prīcej, ka cylvākim pateik.

Tei školuotuoja miseja maņ siez sirdī, i nav bejs dūmu, ka es varātu dareit kū cytu. Ja nabyutu školuotuoja, tod muns vīneigais dorbs byutu muzykys komponiešona. Bet maņ nūteikti datryuktu komunikacejis ar bārnim. Maņ pateik augt kolektivūs. Tāt naseņ nūtykušajā Aijis Rimšys pīmiņai veļteitajā koncertā mes vysī dzīduojom kūpā – es dzīduoju gon ar mozajim bārnim, gon vāluok ar jaunīšim. Cytim pateik vīnim pošim byut iz skatuvis, bet maņ pateik byut kolektivā.

Tu cytim vuici dzīduošonu. Cik daudz saīt pošai padzīduot?

– Prūtams, dzīdu kūpā ar bārnim i jaunīšim nūdarbeibuos i koncertūs. Dzīdu ari bazneicā. Kotru svātdīni maņ ir sova meditateja – īmu iz Bieržgola bazneicu i spēleju varganis Svātajuos Misēs. Kod maņ beja ostoni godi, tod guoju pi altara dzīduot saļmus, tys maņ beja taidis atbiļdeigs pīnuokums. Maņ cīši pateik dzīduot bazneicā. Asu tī augšā vīna pošā, nivīns mani naradz, cylvāki klausuos tikai bolsu.

Dzīdu kūpā ar grupu «Borowa MC», nuokamajā godā grupai byus 20 godu jubileja, nūteikti byus koncerti. Ir ari vysaidi projekti, kurūs saīt padzīduot. Prīks, ka kulturys dzeive ir atsagrīzuse.

Kas tovā dzeivē ir muzyka?

– Ar muzyku es dzeivoju. Ar muzyku ceļūs i īmu gulēt. Vysys dzīsmis, kas maņ topušys, ir rodušuos, braucūt mašīnā, eimūt gulēt, asūt pi dobys, kai ari īdvesmojūtīs nu cylvāku stuostim i emocejom. Muzyka ir muns dzeivisveids.

Rēzeknis nūvoda vokalajā grupā «Skonai» dzīd gon leli, gon mozi dzīduotuoji

Edgars Jukna ir «Skonai» dzīduotuoju kusteibu pedagogs

29. i 30. septembrī Latgolys viestnīceibā GORS nūtyka dzīduotuojai Aijai Rimšai veļteits koncerts, kurā dzīduoja ari «Skonai» i Guntra Kuzmina-Jukna (7. oktobrī koncerts nūtyks Reigā, VEF Kulturys pīlī)

Grupa «Borowa MC», kurā nu pyrmsuokumu dzīd Guntra, nuokamajā godā atzeimēs 20 godu jubileju

Kaida veida muzyka tevi īdvasmoj?

– Muna padūmuošonys i meditatejis muzyka ir klusums. Es vysu laiku asu trūkšnainā vidē, maņ apleik ir bārni, akademiskuo muzyka, tod ir ansambli, ir bazneicys muzyka. Vysu laiku asu cylvākūs, deļ tam vyslobuokuo muzyka, kas mani atsluobynoju, ir klusums. Bīži viņ aizeju laukūs pi azara i klausūs, kai azars i viejs šalkoj. Klusums ari ir vajadzeigs. ▣

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem». «Guntra Kuzmina-Jukna: «Muzyka ir muns dzeivisveids»» satoru atbild SIA «Vietējā».

MAF
Mediju atbalsta fonds